

prima instanță: Judecătoria Rezina – A. Balan

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, N. Simciuc și Iu. Cotruță

ÎN C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Pavel Petru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Petru împotriva lui Pantaz Mihail și Pantaz Maria cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Pavel Petru și s-a menținut hotărârea Judecătoria Rezina din 22 august 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 08 aprilie 2016 Pavel Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pantaz Mihail și Pantaz Maria cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Pavel Petru a indicat că în luna august 2014, i-a împrumutat Mariei Pantaz suma de 100 000 lei pe termen până în luna mai 2015.

În luna decembrie 2014 Pantaz Mihail a insistat să îi mai împrumute suma de 50 000 lei, însă din considerent că dânsul nu dispunea de așa sumă, pârâtul a insistat să împrumute această sumă de la Badan Petru.

Balan Petru dispunea doar de suma de 46 000 lei, pe care împrumutat-o el din numele său și ulterior a împrumutat-o lui Pantaz Mihail.

În luna mai 2015 adresându-se pârâților în vederea rambursării datoriei, aceștia i-au comunicat că nu dispun de această sumă.

S-a adresat organului de poliție cu plângere, însă Inspectoratul de Poliție Rezina, examinând plângerea sa i-a recomandat să soluționeze problema pe cale judecătorească și a emis ordonanță privind neînceperea urmăririi penale, pe motiv că în acțiunile pârâților nu se regăsesc elemente ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Codul de procedură civilă.

Obligația pârâților este purtătoare de dobândă conform art. 619 alin. (1) Codul civil și este în mărime 32 368,2 lei.

Pavel Petru cere încasarea de la Pantaz Maria și Pantaz Mihail a datoriei în mărime de 146 000 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 32 368,2 lei pentru perioada lunilor mai 2015 – aprilie 2016 și a cheltuielilor de judecată (f.d. 2).

Pavel Petru a depus cerere de majorare a pretențiilor solicitând încasarea de la Pantaz Maria și Pantaz Mihail a datoriei în mărime de 146 000 lei, dobânzii de

întârziere în mărime de 41 150 lei pentru perioada 01 mai 2015 – 22 august 2016 și a cheltuielilor de judecată (f.d. 31-32).

Prin hotărârea Judecătorei Rezina din 22 august 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Petru (f.d.53, 56-58).

La 25 august 2016 avocatul Lefter Stela, împuternicită prin mandatul din 23 mai 2016 să acorde asistență juridică în instanța de judecată (f.d. 11), a declarat în interesele lui Pavel Petru apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Rezina din 22 august 2016 (f.d. 55), iar la 27 septembrie 2016 prin trimitere poștală avocatul Lefter Stela și Pavel Petru au depus apel suplimentar împotriva aceleași hotărâri (f.d. 76-77).

Prin de decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 s-a respins apelul declarat de Pavel Petru și s-a menținut hotărârea Judecătorei Rezina din 22 august 2016 (f.d. 96-100).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au reținut că Pavel Petru a invocat drept probe care confirmă împrumutul sumelor de bani ordonanța privind neînceperea urmăririi penale din 26 februarie 2016 și declarațiile Mariei Pantaz care confirmă apariția raportului obligațional. În ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 26 februarie 2016 Pantaz Maria confirmă că a împrumutat de la Pavel Petru suma de 100 000 lei, însă indică că banii i-a restituit din contul creditului contractat pe numele lui Pantaz Mihail.

La 20 decembrie 2017 prin trimitere poștală Pavel Petru a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs Pavel Petru a indicat că instanța de apel nu s-a expus în privința tuturor argumentelor invocate în cererea de apel.

Având în vedere relația de încredere pe care a avut-o cu intimații le-a împrumutat acestora sumele de 100 000 lei și 46 000 lei, fără a semna recipise.

Instanțele de judecată urmau să aplice prevederile art. 700 alin. (2) Codul civil, potrivit căroră pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere.

În apărarea poziției sale, pârâții au prezentat contractul de credit încheiat între Panzat Mihail și banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni, invocând că suma contractată a fost luată pentru a restitui datoria față de dânsul, însă nu au fost prezentate probe care să confirme că această sumă i-a fost transmisă lui.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 22 ianuarie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimaților o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copieii respective.

Prin referința depusă la 22 februarie 2018 avocatul Matcovschi Andrian în interesele lui Pantaz Mihail a invocat că recursul este depus cu omiterea termenului de declarare și că nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Pavel Petru în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de avocatul Matcovschi Andrian în interesele lui Pantaz Mihail, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 05 iunie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Pavel Petru copia deciziei din 02 mai 2017 (f.d. 101), însă la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea de către destinatar a copiei deciziei instanței de apel.

În condițiile în care este imposibilă stabilirea cu certitudine a datei la care recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel și nu poate fi stabilită omiterea termenului de declarare a recursului în situații incerte, completul Colegiului consideră necesar de a aprecia recursul declarat de Pavel Petru ca fiind depus în interiorul termenului de declarare.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de Pavel Petru, recurentul fiind partea în proces care a declanșat acțiunea, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că cererea de recurs depusă de Pavel Petru este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, Pavel Petru a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel

s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Pavel Petru în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Pavel Petru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Luiza Gafton